

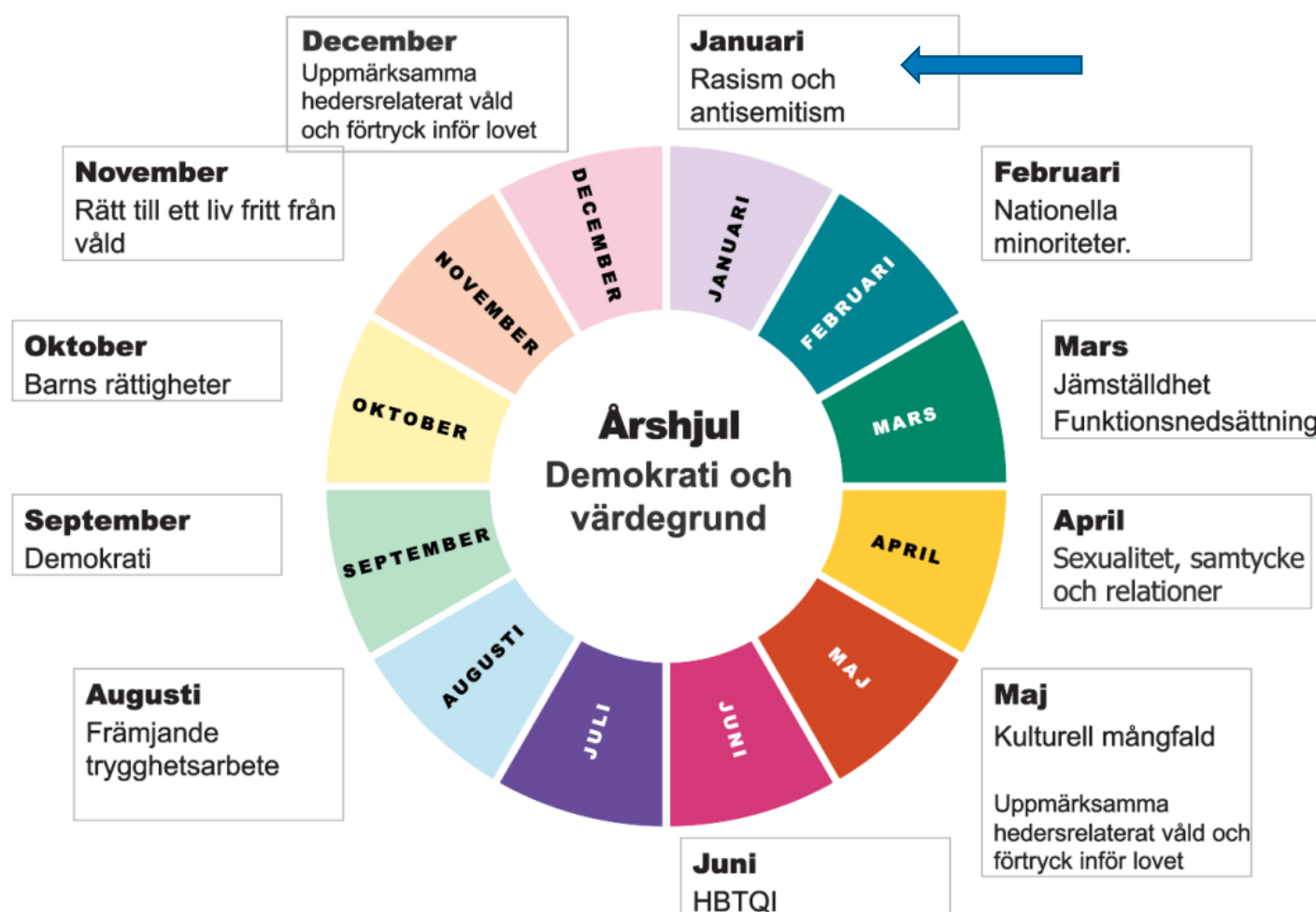
Årshjul Demokrati och värdegrund

Grundskoleförvaltningen

Uppmärksammande av arbetet mot rasism och antisemitism

Göteborgs
Stad

Göteborgs
Stad

Hållbar stad – öppen för världen

Grundskoleförvaltningen uppmärksammar arbetet mot rasism och antisemitism

Att motverka främlingsfientlighet och rasism är en självklar del i skolans uppdrag. I skolans läroplan (Lgr22 och Lgrsär22) under Förståelse och medmännisklighet framgår att:

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.

Årshjul Demokrati och värdegrund

Grundskoleförvaltningen

Uppmärksammande av arbetet mot rasism och antisemitism

Göteborgs
Stad

På gång på området- i förvaltningen, i staden och i Sverige

Förvaltningen har på uppdrag av nämnden undersökt hur rektorer uppfattar situationen lokalt kring antisemitism samt frågat efter förslag på åtgärder för att förebygga och motverka antisemitism i skolan. Under slutet av 2024 genomfördes dialoger med rektorer, biträdande rektorer samt övrig skolpersonal för att höra om deras uppfattning kring antisemitism, antidemokratiska värderingar och vilket stöd de önskade i frågan. Vi tittade också på kränkingsanmälningar, planer mot diskriminering och kränkande behandling samt relevanta tidigare studier och aktuella underlag som sammanställdes till en rapport. I oktober 2024 tog också kommunstyrelsen beslut om förstärkta insatser mot antisemitism, där grundskoleförvaltningen fick två direkta och tre indirekta uppdrag som alla ska genomföras i samverkan med Levande historia i Göteborg. Beslut om åtgärder tas i mitten av januari så håll utkik efter kommande stöd som kommer publiceras på intranät och lärarakademin. Kulturförvaltningen arbetar under året med att ta reda på hur det är att vara ung muslim i Göteborg idag genom att lyssna till ungas berättelser och konstnärliga gestaltningar. Syftet är att öka lärare och elevers kunskap om den diskriminering som barn och unga möter i form av islamofobi samt andra aspekter av att som barn tillhöra den muslimska minoriteten i dagens Göteborg. Stadsledningskontoret håller i detta nu på att förändra styrningen inom området mänskliga rättigheter med förslag på en riktlinje för mänskliga rättigheter och likvärdig service, samt en ny plan för HBTQI-personers livsvillkor och en reviderad plan mot rasism i syfte att skapa en mer effektiv organisation och förbättra stödet till stadens förvaltningar. Skolverket genomför också en nationell studie om antisemitism i syfte att undersöka barns, elevers och personals upplevelser av nutida antisemitiska uttryck, incidenter och attityder i skolväsendet. De ska också beskriva hur skolväsendet arbetar för att motverka antisemitism samt lämna exempel på insatser som bidrar eller har bidragit till att motverka antisemitism i skolväsendet. Uppdraget slutredovisas senast den 1 december 2025.

Förintelsens minnesdag

Den 27 januari är den internationella minnesdagen för Förintelsens offer. Det var den 27 januari 1945 som fångarna i förintelslägret Auschwitz-Birkenau befriades. Håll utkik kring vad som arrangeras under dagen eller använd dagen som ett sätt att uppmärksamma vikten av att bekämpa intolerans, främlingsfientlighet, rasism och antisemitism men också samlas för att hedra offren för Förintelsen och uttrycka sitt stöd för alla människors lika värde.

Kommande kulturarrangemang för Göteborgs stads skolor

Att gemensamt ta del av en kulturupplevelse kan vara en bra ingång att prata om ibland svåra frågor som demokrati, rasism och mänskliga rättigheter. De flesta aktiviteter på KuBo (oavsett genre museielektion, bio eller scenkonst) erbjuder ett skräddarsytt pedagogiskt material med specifik tematik, till just en lektion eller föreställning.

Skolbio: Hacking Hate åk 9

En spännande och intressant film om hur extrema krafter på internet försöker hota den globala demokratin.

Föreställningar: Aldrig Mozart åk 6-9

En lekfull och stark föreställning om familjehemligheter, musikens kraft och om att våga minnas.

Utställningar: Ingrid Pollard - Hasselbladpristagare 2024 åk 8-9

Pollards arbeten kretsar kring ett utforskande av rasism och kolonialism, ofta med utgångspunkt från egna erfarenheter och hennes forskning.

Gott och blandat Göteborgs konstmuseum F-9 samt anpassad grundskola

På ett lustfyllt sätt och med samtalet som grund titta på olika sorters konst, som måleri, skulptur, fotografi och installation.

Skolprogram: Bygga Demokrati på Världskulturmuseet åk 7-9

Årshjul Demokrati och värdegrund

Grundskoleförvaltningen

Uppmärksammande av arbetet mot rasism och antisemitism

Göteborgs
Stad

I skolprogrammet Bygga demokrati utforskas vad demokrati är, och vad det kan vara. De använder forskning från V-Dem, ett forskningsinstitut vid Göteborgs Universitet, för att titta på demokratins utveckling i världen, och vad som driver den. Eleverna får utforska statistik, och ta del av exempel på olika demokratiska praktiker från olika delar av världen.

Snacka om konst 2 – Identitet och kultur

Vad är frihet för dig och när upplever du en stark frihetskänsla? Vad har format dig till den du är? När tycker du att det är viktigt att visa civilkurage? Det här är några av de frågor som tas upp av konstverken i den dialogbaserade lektionen som sker på er skola. Under lektionen får dina elever ta del av och samtala om ett flertal moderna konstverk som berör teman som yttrandefrihet, demokrati, HBTQI och normer. Lektionen innehåller även en praktisk övning.

Alla kulturarrangemang bokas på KuBo.goteborg.se

Skriv in rasism i sökfältet för att hitta mer då föreställningar och kultur programläggs löpande: [KuBo - Kultur för barn och unga \(goteborg.se\)](http://KuBo - Kultur för barn och unga (goteborg.se))

Stöd, material och inspiration

Levande historia i Göteborg

Levande historia arbetar för att informera om både historiska och aktuella händelser för att förebygga intolerans, med inriktning mot kunskap, kultur och fortbildning. Du och din skola kan söka bidrag från levande historia för aktiviteter som bidrar till att informera om och skapa diskussion kring frågor om tolerans, rasism, demokrati och mänskliga rättigheter. Aktiviteten ska i första hand rikta sig till elever och utgöra ett komplement till den ordinarie undervisningen. Exempel på aktiviteter som Levande Historia har beviljat bidrag till är studieresor, filmvisningar, teaterföreställningar, föreläsningar med mera. Läs mer på Levande historias sida eller kontakta julia.4.karlsson@grundskola.goteborg.se för stöd och råd.

Res till Förintelsens platser med dina elever

Projektet Hågkomstresor till Norge erbjuder svenska skolklasser studieresor till Norge för att lära mer om Förintelsen. Hågkomstresor till Norge är resor till autentiska minnesplatser för nazismens offer i Norge, framför allt i Oslo. Syftet med resorna är att med utgångspunkt i historien reflektera över demokrati, tolerans och personligt ansvar – samt dess utmaningar i en modern kontext. Resorna har utvecklats av Nationalgåvan Voksenåsen och Forum för levande historia. [Här hittar du mer information](#)

Svenska kommittén mot antisemitism arrangerar resor till Förintelsens minnesplatser med ett komplett upplägg. [Här hittar du mer information.](#) I samband med dessa resor kan man söka medel från Levande Historia på 10 000 kr/klass. [Här hittar du information om ansökan.](#)

Ett antal skolor i Göteborg arbetar med Toleransprojektet och gör varje år resor ihop med sina elevgrupper. Vill ni lära er mer om deras arbete eller ta hjälp i planeringen av er resa kontakta julia.4.karlsson@grundskola.goteborg.se för att få kontakt med skolorna.

Kartlägg hur det ser ut på er skola

Grundskoleförvaltningen har tagit fram trygghetsenkäter för skolor att kunna använda sig av i deras kartläggningar, en del av dessa enkäter berör just diskrimineringsgrunderna, detta för att skolorna ska bilda sig en uppfattning kring hur det ser ut på just deras skola kring trakasserier bla kopplat till etnicitet. ([Till enkäterna](#) finns även ett stödmaterial till skolorna om att diskutera vad diskriminering och trakasserier är innan eleverna genomför enkäten).

Skolverket - Stöd för att kartlägg situationen på er skola samt hur man kan arbeta mot rasism. [Här hittar du materialet](#)

Grundskoleförvaltningens metodmaterial Hur arbeta mot rasism

Här finns material som kan stötta i arbetet med rasism och främlingsfientlighet. Innehåller kunskapsfördjupning för hela skolans personal inom ramen för det systematiska likabehandlingsarbetet. Här finns även lektionsupplägg som kan bidra till ökad elevdelaktighet. Materialet riktar sig främst till elever i grundskolans senare år. Materialet hittar du på [Läarakademin](#).

Lär dig mer om Israel Palestinakonflikten och hur du som lärare kan hantera det med dina elever.

Malmö stad har tagit fram ett material som består av olika teman: om konflikten, om rasismer och om pedagogiska verktyg som är en viktig utgångspunkt för att tala om frågan på bättre sätt i skolan. Materialet är inte tänkt att användas i klassrummet. [Du hittar materialet här.](#)

Demokratistegen

Demokratistegen är en modell i sju steg för hur skolan kan arbeta systematiskt med frågor om demokrati och mänskliga rättigheter utifrån verksamhetens behov. Med hjälp av Demokratistegen kan ni exempelvis förebygga olika former av rasism, öka tryggheten på er skola eller utveckla undervisningen. Demokratistegen kan också komplettera annat pågående arbete och frågor som trygghet, likabehandling och arbetsmiljö. Genom att följa Demokratistegens modell gör ni ett kollegialt utvecklingsarbete som rör både skolmiljön och undervisningen. [Demokratistegen](#) är ett samarbete mellan Skolverket och Forum för levande historia.

Skolverkets stöd till skolans arbete mot rasism och andra former av intolerans. Med hjälp av det materialet kan ni få stöd att undersöka er egen verksamhet och komma vidare i arbetet. [Skolverket](#)

Berättargruppen EDUT- erbjuder skolor kostnadsfria personliga vittnesmål från Förintelsen anpassade för skolungdomar. Det personliga vittnesmålet framförs av första, andra och tredje generationens överlevande. Berättarsessionen är cirka 60 minuter och vänder sig i första hand till elever i årskurs 9. Den ges klassvis eller i större grupper i mån av tillgång till större sal.

Forum för levande historia – Samlar kunskap och underlag men [på de här sidorna](#) hittar du även material till undervisning i form av övningar, workshops, handledningar etc.

Riksorganisationen för fortbildning om Förintelsen (RFF)- Har tagit fram dokumentärfilmen [När rösterna tystnar](#), till filmen finns även ett pedagogiskt material i form av lärarhandledningar och tema att arbeta med. Eleverna ges möjlighet att lära sig mer om värdegrunder och samtidigt skapar det tillfälle till diskussioner. Målgrupp högstadiet.